

Värmdö kommun

Besöksadress: Skogsbovägen 9-11

Postadress: Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

08-570 470 00

varmdo.kommun@varmdo.se

www.varmdo.se

Datum: 2024-05-02

Revisionsplan 2024

Beslutad: 2024-05-02

Innehållsförteckning

- 1 Lag och god revisionsred, revisionens uppdrag och innehåll
- 2 Revisionsprocessen
- 3 Riskanalysen är vägledande
- 4 Granskningsinsatser för 2023
 - 4.1 Grundläggande och lagstadgad granskning
 - 4.2 Granskningar av tillförlitlighet i system, rutiner och redovisning
 - 4.3 Granskning av verksamhet, funktion och process
 - 4.4 Uppföljningar av tidigare granskningar
 - 4.5 Förstudier
- 5 Revisorerna på Värmdö kommuns hemsida

1 Lag och god revisionssed anger revisionens uppdrag och innehåll

Revisorernas uppdrag definieras i kommunallagens (KL) 12 kapitel. Där fastställs att revisorerna årligen ska granska all verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. Vidare framgår att revisorerna ska pröva om;

God revisionssed är de principer och tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna vid kommunal revision. God sed regleras inte i lag utan utformas och utvecklas av normbildare som till exempel Sveriges Kommuner och regioner (SKR). God sed kan sägas ta vid där lagstiftningen slutar. Med anledning av de successiva förändringar i praxis och tillämpning som sker har SKR gjort en uppdaterad uttolkning och dokumentation av "God revisionssed i kommunal verksamhet 2022". Skriften lyfter fram och förtydligar *revisorernas uppdrag - ansvarsprovningen - och dess innebörd, samt revisionsprocessen, det vill säga revisionsarbetets innehåll.*

När det gäller *uppdraget*, ska revisorerna *årligen* granska:

- All verksamhet som bedrivs inom nämnder och styrelser samt eventuella fullmäktigeberedningar;
- Årsredovisning, inklusive den sammanställda redovisningen som även omfattar verksamhet som bedrivs i andra juridiska personer;
- De kommunala företagen genom de revisorer och lekmanrevisorer som utses i dessa,
- Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Begreppen *årligen* granska *all verksamhet*, betyder att revisorerna för varje nämnd, styrelse och fullmäktigeberedning varje år ska granska och bedöma:

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, innebärande att;

- Verksamheten lever upp till fullmäktiges mål och följer andra beslut, lagstiftning, avtal och föreskrifter, det vill säga dess effektivitet och kvalitet,
- Verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,

- Styrelsen, nämnder och fullmäktigeberedningar har en styrning och uppföljning mot mål och beslut
- Verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att:

- Redovisningen ger en rättvisande bild av resultatet och ekonomisk ställning,
- Delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebärande att:

- Det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:
 - Verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
 - Informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
 - De regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

2 Revisionsprocessen

Den årliga revisionsprocessen omfattar ett flertal steg. Den börjar med en revisions-planering som består av omvärldsanalys, riskanalys och upprättande av den årliga revisionsplanen. Därefter genomförs de i revisionsplanen fastställda revisions-insatserna.

Revisionsprocessen avslutas med att årets alla granskningar analyseras och bedöms. Då prövar revisorerna om styrelse, fullmäktigeberedningar och nämnder har fullgjort sina uppdrag. En revisionsberättelse upprättas som lämnas till fullmäktige. I revisionsberättelsen uttalar sig revisorerna om ansvarsfrihet bör tillstyrkas och om fullmäktiges mål för verksamheten har uppfyllts under året.

Revisionsprocessens grundstomme är *analys av väsentlighet och risk*, benämnd *Riskanalys*. Analysen ska föregå alla prioriteringar och urval, såväl i årlig revisionsplan som vid avgränsningar och preciseringar i de enskilda granskningarna.

Utgångspunkten för revisionen är helhetssyn. Alla granskningsinsatser planeras och genomförs så att de stödjer varandra. De olika granskningsinsatserna under ett revisions år planeras logiskt i tid för att revisionen ska bli effektiv. Varje granskning utgör en grund för planering av kommande revisionsinsatser och för den avslutande ansvarsprövningen. Syftet är att ge underlag till bedömningen av ansvarsfrihet för styrelsen, fullmäktigeberedningarna, och samtliga nämnder.

3 Riskanalysen är vägledande

Alla delar av kommunens verksamhet ska årligen granskas av revisorerna. De resurser som avsätts för revisionen måste dock prioriteras till de områden som revisorerna anser som mest angelägna. Grundläggande i revisionsprocessen är planeringen av revisionsinsatser. Enligt god revisions sed inleds revisionsprocessen med en övergripande riskanalys som präglas av helhetssyn och aktualitet.

Riskanalysen är *revisionsprocessens grund* men också en kontinuerlig process inom revisionen. Under ett revisions år kan det därför uppstå behov av revisionsinsatser som revisionen i sin initiala riskanalys inte kunnat förutse. Den riskanalys som genomförs under löpande år kan därför leda till revidering av revisionsplanen. Riskanalysen dokumenteras av revisorerna.

Riskanalysen har en tydlig koppling till revisorernas uppdrag och präglas av helhetssyn. En riskanalys består av två delar:

1. Identifiera vilka *risker* som finns inom väsentliga verksamheter, funktioner och processer, utifrån den kunskap som inhämtas från verksamheten och från omvärlden.
2. Göra en bedömning av *konsekvens* och *sannolikhet* dvs. hur allvarligt det är eller blir om risken realiserar samt hur troligt det är att risken inträffar.

Analysen ligger till grund för prioritering av revisionsårets granskningsinsatser. Meningen är att revisionsarbetet ska inriktas på sådana väsentliga områden där risker konstateras eller befaras, vilka kan påverka verksamhetens inriktning, förvaltning och redovisning

eller påverka förtroendet för regionen som organisation. Ytterst ska revisorernas granskningsinsatser utmynna i den årliga revisionsberättelsen i vilken revisorerna ger fullmäktige underlag för dess prövning av ansvarsfrågan. Utöver de grundläggande granskningarna har 2023 års riskanalys har lett fram till att ett antal fördjupade granskningar prioriterats för verksamhetsåret.

Därutöver avser revisionen också att genomföra ett antal förstudier. Förstudier genomförs där risken inledningsvis inte går att fastställa. En förstudie kan således leda till att risken bedöms så pass stor att en djupgranskning beslutas att genomföras, alternativt att risken visade sig vara låg och att en djupgranskning därför inte behöver prioriteras innevarande år.

En viktig del av revisionens arbete är också att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen tagit till sig kritik, synpunkter och förslag.

Väsentlighets- och riskanalys genomförs även under löpande år, vilket kan leda till uppdatering/förändring i revisionsplanen. Detta innebär att de prioriterade granskningar som presenteras i denna revisionsplan kan förändras till sin inriktning. Det innebär även att granskningar kan tillkomma och att granskningar kan utgå.

4 Granskningsinsatser för 2024

Nedan presenteras 2024 års revisionsplan. Revisionsplanen följer God Revisionsord och fördelar de prioriterade insatserna på områdena:

- Grundläggande granskning
- Granskningar av tillförlitlighet i system, rutiner och redovisning
- Granskningar av verksamhet, funktion och process
- Uppföljande granskningar
- Förstudier

4.1 Grundläggande och lagstadgad granskning

Granskningens benämning	Granskningens inriktning
Kommunstyrelsens ansvarsutövning	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om Kommunstyrelsens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Bygg-, miljö och hälsoskyddsnämndens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Förskolenämndens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om förskolenämndens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Grundskolenämndens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om grundskolenämndens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetslivsnämndens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Kultur- och fritidsnämndens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om kultur- och fritidsnämndens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Socialnämndens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om socialnämndens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Tekniska nämndens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om tekniska nämndens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Vård- och omsorgsnämndens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om vård- och omsorgsnämndens ansvarsutövande är tillfredsställande.

Överförmyndarnämndens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om Överförmyndarnämndens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Delårsrapport per augusti 2023	Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om delårsrapporteringen har upprättats enligt lagens krav och anvisningar från normerande organ samt om resultatet i delårsrapporteringen är förenligt med fullmäktiges mål för en god ekonomisk hushållning.
Årsredovisning 2023	Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, dess finansiering och den ekonomiska ställningen samt om årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

4.2 Granskningar av tillförlitlighet i system, rutiner och redovisning

Granskningens benämning	Granskningens inriktning
Intern kontroll, system, rutiner och redovisning	Syftet med granskningen är att granska och pröva om kommunstyrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende tillförlitlighet i system, rutiner och redovisning.

4.3 Granskning av verksamhet, funktion och process.

Granskningens benämning	Granskningens inriktning
Krisberedskap	<p>Risker och hot som finns i samhället kräver en förmåga att hantera kriser oavsett typ av händelse; det kan vara väderrelaterade händelser, olyckor och på-gående dödligt våld, pandemier eller händelser som rör IT-säkerhet och teknisk infrastruktur. Värdet av en fungerande krisberedskap har aktualiserats kraftfullt under det senaste årets pandemi, översvämningar och våld på skolor. Med en bristande krisberedskap riskerar kriser och allvarliga händelser att få allvarligare konsekvenser och ta längre tid för kommunen/regionen att återhämta sig från. Krisen kan få ekonomiska, materiella, förtroendemässiga och personella konsekvenser för verksamheten och för samhället i stort. Krisberedskap och civilt försvar handlar om att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera kriser, samt extraordinära händelser i fredstid och under höjd beredskap. Krisberedskap är en nyckelkomponent för att en verksamhet ska vara resilient och robust att kunna hantera allvarliga händelser och kriser.</p>
Lokalförsörjningsprocessen	<p>Den demografiska utvecklingen medför att många kommuner behöver se över sina lokalbehov när det gäller verksamhetslokaler. Det kan behövas fler (el-ler färre) förskolor, skolor, äldreboenden, idrottsanläggningar med mera. För att denna process ska vara väl fungerande krävs det att det finns en tydlig styrning och en tydlig fördelning av ansvar och roller. Det behövs en fungerande kommunikation och ansvarsfördelning mellan de olika verksamheterna (skola, socialtjänst med mera), fastighetsansvariga och planprocessansvariga. Om detta brister riskerar kommunen att tvingas till dyra tillfälliga lösningar för att klara verksamhetens lokalbehov alternativt att behöva betala för övertaliga lokaler som inte behövs i verksamheten. Våra granskningar inom området visar att</p>

	<p>kommuner ofta saknar rutiner för att samla in och hantera basinformation såsom ytor, grad av kapacitetsutnyttjande, standard och skick. Vi ser även att kommunerna ofta inte tar tillräcklig hänsyn till lokalinvesteringarnas påverkan på respektive nämnds driftkostnadsutveckling i sina lokalförsörjningsplaner.</p> <p>Halvårsdata från SCB visar att Värmdö kommun har haft en befolkningsökning om 243 personer till och med sista juni, vilket är lägre än förväntat i förhållande till befolkningsprognosen för 2023. Tidigare granskningar i kommunen har visat på att detta är ett utvecklingsområde.</p>
Smartare Värmdö	<p>Vi revisorer har tagit del av beslutet den 13 mars 2024 om att säga upp kommundirektören från sin tjänst. Vi revisorer har den 22 april 2024 tagit del av utredningsrapporten avseende visselblåsarärendet. Den visselblåsarutredning som genomförts framhåller, i likhet med våra granskningar inom området, flera allvarliga brister vilka bedöms ha lett till betydande skada på kommunens anseende och ekonomi.</p> <p>Utifrån ovan har vi även i riskanalysen för år 2024 sett det som angeläget att fortsatt granska kommunens upphandlingar (se nedan) samt projektet Smartare Värmdö. Innan vi slutligt tar ställning till på vilket sätt samt i vilken omfattning vi ska granska detta kommer vi även ta del av den utvärdering som nu pågår av Smartare Värmdö och som enligt uppgift ska finnas tillgänglig i juni 2024.</p>

4.4 Uppföljningar av tidigare granskningar

Granskningens benämning	Granskningens inriktning
Uppföljande granskning av barn som riskerar fara illa	Baserat på de bedömningar och rekommendationer som lämnades i 2022 års granskning är det väsentligt att genomföra en uppföljande granskning kring barn och unga som riskerar fara illa. I den tidigare granskningen riktade vi kritik som Socialnämnden utifrån brister i nämndens interna kontroll inom området och därmed risk för att nämnden inte kunnat genomföra utredningar inom lagens krav.
Uppföljning av kommunens upphandlingar	I revisionsberättelsen för år 2022 samt 2023 riktade revisorerna kritik mot kommunstyrelsen med anledning av allvarliga brister inom upphandlingsområdet. Eftersom bristerna kvarstod under år 2023 är det väsentligt att även under år 2024 följa upp detta riskområde.

4.5 Förstudier

Nedan redogörs för förstudier som kan komma att genomföras under året. Om något eller några av dessa förstudier visar sig vara ett område förenat med hög risk, kan det leda till djupgranskning under innevarande eller kommande år.

Förstudiens benämning	Förstudiens inriktning
Förstudie välfärdsbrott	Inom kommunsektorn ser vi en ökning av antalet välfärdsbrott utifrån att kommunen innehar resurser som är intressanta för de kriminella aktörerna att komma åt. I förlängningen riskerar detta att leda till sämre samhälls-service samtidigt som förtroendet för staten, myndigheter och näringslivet skadas. Dessa hot påverkar i sin tur centrala skyddsvärden som invånarnas trygghet, säkerhet och hälsa och får även konsekvenser för kommunsektorns möjligheter att upprätthålla

	samhällsviktiga funktioner samt att människors tilltro till demokratiska processer och rättssäkerheten urholkas. I Värmdö kommun har det varit två visseblåsarutredningar, dels avseende upphandling och dels avseende privata inköp där kommunen fått betala.
--	--

5 Revisorerna på Värmdökommunshemsida

Vår revisionsplan för året samt revisionsberättelser, skrivelser, rapporter och mer därtill hittar du på revisorernas hemsida:

<https://www.varmdo.se/kommunochpolitik/ledningochnamnder/revisorer.4.18c983316e0536cb18bea5b.html>